

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

PODNIKOVÁ EKONOMIKA

Vysoká škola ekonomie a managementu

+420 841 133 166 / info@vsem.cz / www.vsem.cz

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

NÁZEV BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Obchodní podíl v s.r.o.

TERMÍN UKONČENÍ STUDIA A OBHAJOBA (MĚSÍC/ROK)

Leden/2013

JMÉNO A PŘÍJMENÍ / STUDIJNÍ SKUPINA

Tomáš Vogel PE30

JMÉNO VEDOUcíHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

JUDr. Cyril Svoboda

PROHLÁŠENÍ STUDENTA

Prohlašuji tímto, že jsem zadanou bakalářskou práci na uvedené téma vypracoval/-a samostatně a že jsem ke zpracování této bakalářské práce použil/-a pouze literární prameny v práci uvedené.

Datum a místo:

podpis studenta

PODĚKOVÁNÍ

Rád/-a bych tímto poděkoval/-a vedoucímu bakalářské práce za metodické vedení a odborné konzultace, které mi poskytl/-a při zpracování mé bakalářské práce.

Vysoká škola ekonomie a managementu

+420 841 133 166 / info@vsem.cz / www.vsem.cz

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Obchodní podíl v s.r.o.

Business share Ltd.

Autor: Tomáš Vogel

Souhrn

Bakalářská práce popisuje skutečnosti týkající se obchodního podílu v s.r.o. v souvislosti s jeho vznikem, zánikem a převodem. S pomocí odborných zdrojů a po prostudování relevantních zákonů je vytvořena teoretická část, která je provázána s praktickou částí a tvoří odborný opěrný pilíř k tvorbě následných závěrů, návrhů a doporučení. Převod obchodního podílu společnosti s.r.o. provází mnoho úkonů, jež jsou často spojeny s nejasnostmi, které komplikují hladký průběh, dále mohou nastat nejrůznější problémy mezi jednotlivými vlastníky.

Pracovní cíle:

1. Převod obchodního podílu s.r.o. je vždy jednoznačný a existuje jednoznačná právně upravená metodika, na jejímž základě se postupuje.
2. Převod obchodního podílu s.r.o. může být proveden jen se souhlasem vlastníka konkrétního podílu. Neexistuje žádná výjimka.
3. Převod a přechod obchodního podílu s.r.o. je totožný pojem.
4. Existuje jednoznačná metodika pro ocenění obchodního podílu za účelem jeho převodu.

Summary

The thesis analyzes the facts relating to the Business share Ltd. in connection with his transfer. With the help of expert sources, and after studying the relevant law is set up the theoretical part, which is linked to the practical part consists of professional and supporting pillar in the development of analysis, subsequent conclusions, proposals and recommendations. Transfer of Business share Ltd. is accompanied by many acts, which are often associated with uncertainties that complicate the process and various problems can arise between owners.

Work tasks:

- 1st Transfer of shares Ltd. is always clear and unambiguous, there is legally treated methodology on the basis of which proceeding.
- 2nd Transfer of shares Ltd. can be accomplished only with the consent of the owner of a particular share. There is no exception.
- 3rd Transfer and transition of shares Ltd. is the same concept.
- 4th There is a clear methodology for the valuation of shares for the purpose of transfer.

Klíčová slova:

Obchodní podíl s. r. o., převod, mezilidské vztahy.

Keywords:

Business share Ltd., transfer, interpersonal relationships.

JEL Classification:

K000 - Law and Economics: General

K200 - Regulation and Business Law: General

K300 - Other Substantive Areas of Law: General

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení:	Tomáš Vogel
Studijní program:	Ekonomika a management (Bc.)
Studijní obor:	Podniková ekonomika
Studijní skupina:	PE 30
Název BP:	Obchodní podíl v s.r.o.
Zásady pro vypracování (stručná osnova práce):	<ol style="list-style-type: none">1. Pojetí společnosti s ručením omezeným2. Charakteristika obchodního podílu3. Nepeněžitý vklad4. Práva a povinnosti společníků spojené s obchodním podílem5. Odpovědnost za dluhy ve vztahu ke splacení obchodních podílů6. Vztah společenské smlouvy a postavení společníků7. Oceňování podílu8. Navyšování podílu9. Převod obchodního podílu10. Přejedání obchodního podílu11. Rozdělení obchodního podílu12. Zastavení obchodního podílu13. Valná hromada14. Návrh smlouvy o převodu obchodního podílu15. Analýza skutečností spojených s převodem obchodního podílu16. Návrhy a doporučení
Seznam literatury: (alespoň 4 zdroje)	<p>[1] BARTOŠÍKOVÁ, M., ŠENGLOVÁ, I.: <i>Společnost s ručením omezeným</i>. 1. vyd. Praha: C. H. BECK, 2003. 660 s. ISBN 80-7179-734-0.</p> <p>[2] BĚHOUNEK, P. <i>Společnost s ručením omezeným, řešení účetnictví a daňové problematiky včetně příkladů z praxe 2008</i>. 8. vyd. Olomouc: ANAG, 2008. 303 s. ISBN 978-80-7263-452-1.</p>

**Vysoká škola ekonomie a managementu
Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5**

- [3] DVOŘÁK, T. *Společnost s ručením omezeným*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008. 428 s. ISBN 978-80-7357-344-7.
- [4] JOSKOVÁ, L., PRAVDA, P. *Obchodní zákoník 2010 – úplné znění s úvodním komentářem*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 112 s. ISBN 978-80-247-3020-2.
- [5] KOBLIHA, I., KALFUS, J., KROFTA, J. a kol. *Obchodní zákoník: úplný text zákona s komentářem*. 1. vyd. Praha: Linde, 2006. 1554 s. ISBN 80-7201-564-8.
- [6] KRABEC, T. *Oceňování podniku a standardy hodnoty*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 264 s. ISBN 978-247-2865-0.
- [7] MIRČEVSKÁ, D. *Kapitálové společnosti: daně, účetnictví, právo*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 208 s. ISBN 978-80-247-3000-4.
- [8] NÝVLOVÁ, R., MARINIČ, P. *Řízení podniku. Moderní metody a trendy*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 208 s. ISBN 978-80-247-3158-2.
- [9] POLÁČEK, B., ATTL, J. *Posudek znalce a podnik*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006. 184 s. ISBN 80-7179-503-8.
- [10] SRPOVÁ, J., ŘEHOŘ, V. a kol. *Základy podnikání. Teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 432 s. ISBN 978-80-247-3339-5.
- [11] SYNEK, M. *Manažerská ekonomika*. 4. aktual. a rouš. vyd. Praha: Grada, 2007. 452 s. ISBN 978-80-247-1992-4.
- [12] VOMÁČKOVÁ, H. *Účetnictví akvizicí, fúzí a jiných vlastnických transakcí (vyšší účetnictví)*. 3. aktual. vyd. Praha: Polygon, 2005. 506 s. ISBN 80-7273-127-0.

Internetové zdroje

- [13] Businessinfo. *Obchodní společnosti – změny*. [online]. c2011 Cit. [12.10.2011]. <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/obchodni-spolecnosti-zmeny-opu/1000818/46134/#b25>>
- [14] Businesscenter. *Slovník pojmů. Absolutní neplatnost*. [online]. c2011 Cit. [13.10.2011]. <<http://business.center.cz/business/pojmy/p1352-absolutni->

Vysoká škola ekonomie a managementu
Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

[neplatnost.aspx](#)>

[15] Businesscenter. Společnost s ručením omezeným. [online]. c2011 Cit. [14.10.2011].

<<http://business.center.cz/business/pravo/formypodn/sro/shrnuti.aspx>>

[16] I-poradce. Strategie výpočtu vypořádacích a obchodních podílů. [online]. c2011 Cit. [15.10.2011].

<[http://www.i-](http://www.i-poradce.cz/SubPages/OtvorDokument/Clanok.aspx?idclanok=43086)

[poradce.cz/SubPages/OtvorDokument/Clanok.aspx?idclanok=43086](http://www.i-poradce.cz/SubPages/OtvorDokument/Clanok.aspx?idclanok=43086)>

[17] Eprávo. Převod obchodního podílu v s.r.o. [online]. c2011 Cit. [13.10.2011].

<<http://www.epravo.cz/top/clanky/prevod-obchodniho-podilu-v-sro-50176.html>>

[18] Businesscenter. Zákony. Zákon o omezení plateb v hotovosti.[online]. c2012 Cit. [2.1.2012].

<<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/omezeniplateb/cast1.aspx>>

[19] Epravo. Články. Povinnost společníka.[online]. c2012 Cit. [17.1.2012].

<<http://www.epravo.cz/top/clanky/povinnosti-spolecnika-42674.html>>

[20] E-advokacie. Články. Zvýšení základního kapitálu ve společnosti s ručením omezeným.[online]. c2012 Cit. [17.1.2012].

<<http://www.e-advokacie.cz/cz/clanky/obchodni-pravo/zvyseni-zakladniho-kapitalu-ve-spolecnosti-s-rucenim-omezenym.html>>

[21] Epravo. Články. Příplatek mimo základní kapitál.[online]. c2012 Cit. [17.1.2012].

<http://www.epravo.cz/top/clanky/priplatek-mimo-zakladni-kapital-26810.html>

Zákony

[18] Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

[19] Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

**Vysoká škola ekonomie a managementu
Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5**

	Judikatura [20] Judikát nejvyššího soudu ČR, sp. Zn. 29 Oso 3/2005 [21] Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 15.3.1995, sp. Zn. 7 Cmo 120/94 [22] Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ve svém rozhodnutí ze dne 22. března 2006 (29 Odo 3/2005)
Vedoucí BP:	Cyril Svoboda
Termín obhajoby BP:	Červen 2012

Prof. Ing. Milan Žák, CSc.
rektor

V Praze dne

13.2.
2012

Obsah

1 Úvod	1
1.1 Cíl práce.....	2
1.2 Pracovní cíle	2
2 Poznatky o společnosti s r.o.	3
2.1 Pojetí společnosti s ručením omezeným.....	3
2.2 Charakteristika obchodního podílu s.r.o.....	4
2.3 Práva a povinnosti spojená s obchodním podílem s.r.o.	6
2.3.1 Splacení vkladu.....	6
2.3.2 Zánik obchodního podílu	7
2.3.3 Rozdělení a spojení obchodních podílů.....	7
2.3.4 Dědění obchodního podílu	8
2.4 Převod obchodního podílu s.r.o.....	8
2.5 Smlouva o převodu obchodního podílu.....	11
2.6 Oceňování obchodního podílu s.r.o.....	12
2.6.1 Metody oceňování.....	13
2.7 Zastavení obchodního podílu s.r.o.	15
2.8 Navýšení obchodního podílu s.r.o.	16
2.8.1 Peněžité vklady	17
2.8.2 Nepeněžité vklady.....	17
2.8.3 Kapitalizace pohledávky	17
2.8.4 Vlastní zdroje společnosti	17
2.8.5 Příplatková povinnost mimo základní kapitál	18
3 Výběr metodiky	18
3.1 Analýza převodu obchodního podílu s.r.o.....	18
4 Úplatný převod části obchodního podílu.....	19
4.1 Zadání analyzovaného příkladu převodu obchodního podílu s.r.o.	20
4.2 Návrh smlouvy o převodu obchodního podílu s.r.o.....	21
4.3 Analýza skutečností při převodu obchodního podílu s.r.o.	23
4.3.1 Smluvní strany	24
4.3.2 Předmět smlouvy	25
4.3.3 Rozdělení obchodního podílu	25
4.3.4 Cena obchodního podílu a platební podmínky	26
4.3.5 Smluvní pokuta	27
4.3.6 Ostatní ujednání	28

4.4	Vyhodnocení cílů.....	29
4.5	Návrhy a doporučení.....	30
5	Závěr.....	31
	Literatura	

Seznam zkratk

OR	Obchodní rejstřík
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
ČR	Česká republika
IČO	Identifikační číslo organizace

1 Úvod

Bakalářská práce pojednává o skutečnostech týkající se obchodního podílu ve společnosti s ručením omezeným (dále jen s.r.o.). S pomocí odborných zdrojů a po prostudování relevantních zákonů, byla vytvořena teoretická část, která je provázána s částí praktickou. Je odborným opěrným bodem při tvorbě analýzy a následných návrhů a doporučení.

Práce je rozdělena na dvě hlavní části – teoretickou a praktickou. V teoretické části je nejprve rozvedena problematika obecného pojetí s.r.o., protože právní forma společnosti ovlivňuje náležitosti s ní spojené. Následně je charakterizován obchodní podíl. Pozornost je rovněž také zaměřena na další souvislosti týkající se dotčené problematiky. Jedná se o převod, návrh smlouvy, oceňování, zastavení a navyšování obchodního podílu. Podrobněji je pozornost zaměřena na převod obchodního podílu. Tato oblast byla vybrána k užšímu zkoumání z důvodu hledání odpovědí na předem zvolené cíle a je předmětem zkoumání v praktické části.

Téma této práce vzniklo z důvodu momentální aktuálnosti. Převod obchodního podílu společnosti s.r.o. provází mnoho úkonů, jež jsou často spojeny s nejasnostmi, které komplikují hladký průběh a mohou nastat nejrůznější problémy mezi jednotlivými vlastníky. Tyto spory pak často končí u soudu a mají velmi špatný vliv na mezilidské vztahy.

Nastane-li skutečnost, že se změní některé rozhodné skutečnosti ve firmě (např. změní se společníci firmy, sídlo nebo výše základního kapitálu společnosti), je potřeba všechny tyto změny po právní stránce co nejlépe vyřešit a zapsat do obchodního rejstříku (OR).

Praktická část zkoumá skutečnosti, které se týkají a ovlivňují převod obchodního podílu. Následně je uveden praktický příklad převodu obchodního podílu včetně návrhu smlouvy o úplatném převodu obchodního podílu s.r.o. V této části práce jsou také analyzovány skutečnosti a možné problémy, které mohou v uvedeném případě nastat.

Pozornost je rovněž zaměřena na hledání odpovědí na předem stanovené cíle a následné zhodnocení, zda je možné jejich potvrzení či nikoliv. Kapitola je zakončena návrhy a doporučeními k analyzované problematice.

Poslední kapitolu tvoří závěr práce, ve kterém jsou shrnuty poznatky analyzované problematiky týkající se obchodního podílu s.r.o. a jeho převodu. Následuje seznam použitých odborných zdrojů.

1.1 Cíl práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je charakteristika obchodního podílu v s.r.o. a rozbor problematiky zabývající se jeho převodem a souvislosti s tím spojené. Vzhledem k tomu, že je tato problematika velmi rozsáhlá a při nesprávném převodu obchodního podílu, může dojít k nechtěným účinkům a důsledkům. Právní úprava této problematika je také široká a komplikovaná. Právě z důvodu komplikovanosti se stal předmětem analýzy příklad, který je rozebrán v praktické části.

1.2 Pracovní cíle

1. Převod obchodního podílu s.r.o. je vždy jednoznačný a existuje jednoznačná právně upravená metodika, na jejímž základě se postupuje.
2. Převod obchodního podílu s.r.o. může být proveden jen se souhlasem vlastníka konkrétního podílu. Neexistuje žádná výjimka z tohoto pravidla.
3. Převod a přechod obchodního podílu s.r.o. není totožný pojem.
4. Neexistuje jednoznačná metodika pro ocenění obchodního podílu za účelem jeho převodu.

2 Poznatky o společnosti s r.o.

Tato teoretická část práce rozebírá relevantní poznatky, které jsou čerpány z odborné literatury. Po ní následuje metodická část, která popisuje metodiku, jež je použita za účelem řešení zkoumané problematiky. Taktéž obsahuje odůvodnění vybrané metodiky, kterou se stala analýza. Teoretická i metodická část práce je v obsahovém souladu s praktickou částí a je rozebrána v kapitole číslo 4.

2.1 Pojetí společnosti s ručením omezeným

Společnost s ručením omezeným se řadí mezi kapitálové (obchodní) společnosti, které jsou charakteristické majetkovou účastí společníků na podnikání. Zákon podnikatelům neukládá osobní účast na podnikání, jejich povinností ze zákona je pouze vložit kapitálový vklad podle společenské smlouvy. Tato forma podnikání se řídí obchodním zákoníkem. Výkon podnikatelské činnosti (u úspěšných a zavedených firem) je často svěřován profesionálům, tj. managementu společnosti, jehož práci si vlastníci najímají za mzdu.

Jedná se o nejjednodušší typ kapitálové společnosti. Může mít od jednoho do padesáti společníků. Právní úprava vychází především z obchodního zákoníku. Konkrétně pro s.r.o. je určen paragraf 105 a následující.

Minimální základní kapitál společnosti je 200 000 Kč. Výše vkladu každého společníka musí činit alespoň 20 000 Kč. Před podáním návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku musí být splaceny celé emisní ážio a na každý peněžitý vklad musí být splaceno nejméně 30 %. Společník je povinen splatit vklad za podmínek a ve lhůtě určené ve společenské smlouvě, nejpozději však do pěti let od vzniku společnosti nebo od převzetí závazku ke zvýšení vkladu nebo k novému vkladu (§ 113 obchodního zákoníku). Celková výše splacených peněžitých vkladů spolu s hodnotou splacených nepeněžitých vkladů musí však činit alespoň 100 000 Kč. V případě, že je společnost založena pouze jedním zakladatelem, může být zapsána do obchodního rejstříku, jen když je v plné výši splacen její základní kapitál. Společníci ručí společně a nerozdílně za závazky společnosti do výše souhrnu nesplacených částí vkladů všech společníků podle stavu zápisu v obchodním rejstříku.

Statutárním orgánem s.r.o. je jeden nebo více jednatelů. Je-li jednatelů více, jsou oprávněni jednat jménem společnosti všichni - samostatně, nestanoví-li společenská smlouva nebo stanovy jinak. Jednatelé nesou veškerou právní odpovědnost za chod společnosti, vedení účetnictví, povinnost vůči úřadům atd. Pro jednatele platí zákaz konkurence, který bývá často porušován. I v těchto případech platí rčení: „kde není žalobce, není ani soudce“.

Valná hromada společníků je nejvyšším orgánem společnosti. Do působení jejího rozhodování spadají některé podstatné skutečnosti uvedené v § 125 obchodního zákoníku. Zejména se jedná o jmenování a odvolávání jednatelů, změny společenské smlouvy a stanov, schvalování účetní uzávěrky. Mezi další se řadí jmenování členů dozorčí rady, což je nepovinný, zřídkakdy zřizovaný orgán s.r.o. (Businesscenter, S.R.O., <http://business.center.cz/business/pravo/formypodn/sro/shrnuti.aspx>).

Významnou skutečností je nižší míra rizika, které každé podnikání přináší společníkům podniku této právní formy. Zmiňované riziko je limitováno výší kapitálového vkladu v konkrétní společnosti (Synek, 2007, s. 33).

Společnost s ručením omezeným vzniká zápisem do OR. V případě změny některých rozhodných skutečností (např. změna společníků, sídlo nebo výše základního kapitálu společnosti), je nutné provést zápis v OR (Businessinfo, Obchodní společnosti, <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech-obchodni-spolecnosti-zmeny-opu/1000818/46134/#b25>). Společníkem může být jak fyzická, tak právnická osoba. Společníci tvoří valnou hromadu, tj. nejvyšší orgán společnosti, který stojí nad všemi ostatními orgány společnosti a je oprávněn dávat pokyny a řídit společnost (Srpková, Řehoř, 2010, s. 85).

2.2 Charakteristika obchodního podílu s.r.o.

Obchodní podíl představuje účast společníka na s.r.o. Z této účasti plynou práva a povinnosti. Výši obchodního podílu určuje dispozitivní pravidlo – jde o poměr vkladu daného společníka k základnímu kapitálu firmy. Výsledkem je proto určitá poměrná hodnota vyjádřená procentem nebo zlomkem, pokud není ve společenské smlouvě konstatován pro výpočet obchodního podílu zcela jiný postup.

Každý společník může mít pouze jeden obchodní podíl, pokud se účastní na zvýšení základního kapitálu, zvyšuje se tak jeho původní vklad a případně i podíl. Nejedná se o nabytí dalšího podílu.

Velikost obchodního podílu představuje rozsah práv a povinností konkrétního společníka, míru účasti společníka ovlivnit chod společnosti a podílet se na hospodářských výsledcích. Obchodní podíl může být v majetku i více osob. V tomto případě se jedná o tzv. společný obchodní podíl, který jako celek náleží více osobám, přičemž žádná z nich nemůže samostatně vykonávat práva a povinnosti společníků, tj. ani s obchodním podílem disponovat (Srpová, Řehoř, 2010, s. 86).

Obchodní podíl je upraven v §61 odst. obchodního zákoníku. Specifika s.r.o. týkající se přímo obchodního podílu jsou upraveny v ustanovení § 114 téhož zákona. Paragraf 1 odst. obchodního zákoníku upravuje také možnost použití občanského práva, které se řídí občanským zákoníkem. Tato právní úprava je často využívána při převodu obchodního podílu společnosti, jelikož se jedná o právní úkon. Konkrétně jde o §34 občanského zákoníku. Velmi důležité jsou zejména § 37 - § 40, které jsou při porušování stíhány tzv. absolutní neplatností (tj., že působí vždy přímo ze zákona od počátku a není třeba se na ně případně odvolávat, soud k nim přihlíží i bez návrhu) (Businesscenter, Absolutní neplatnost, <http://business.center.cz/business/pojmy/p1352-absolutni-neplatnost.aspx>). Velmi důležitý je § 43, který pojednává o odstranění všeho ze smlouvy mezi účastníky, co je způsobilé vyvolávat rozpory (Kobliha, Kalfus, Krofta, 2006, s. 334).

Z odstavce § 114 je zřejmé, že obchodní podíl má dvě níže uvedené stránky:

Kvantitativní stránka

Tato stránka pojednává o majetkových a nemajetkových právech a povinnostech společníka a vztahu ke společnosti. Stejně tak o vztahu společnosti ke společníkům.

Mezi nemajetková práva se řadí řízení společnosti a to v podobě počtu hlasů na valné hromadě a právo získávat informace týkající se společnosti. Práva a povinnosti musí být v souladu se zacházením se všemi společníky. Výjimku tohoto práva omezuje § 129 odst. obchodního zákoníku, ve kterém je uvedeno, že požádat o svolání valné hromady mohou společníci, jejichž vklady dosahují alespoň 10 % základního kapitálu.

Nemajetkové povinnosti bývají předmětem společenské smlouvy, která je může do nejmenších detailů konkretizovat. V praxi se často jedná o zdržení se konkurenčního jednání (podnikání ve stejném oboru či se stejným předmětem podnikání) a regulování

majetkového práva (podíl na zisku a případné vypořádání při převodu). Zanikne-li z nějakého důvodu účast společníka ve společnosti, náleží mu tzv. vypořádací podíl, který bývá nejčastěji vyjádřen v peněžní hodnotě.

Kvalitativní stránka

Vyjadřuje velikost obchodního podílu - rozsah účasti společníka na společnosti a jeho hodnotu.

Společenská smlouva může stanovit poměr základního vkladu společníka a jeho obchodního podílu, což nemusí být totožné. Hodnotu podílu lze chápat jako podíl společníka na čistém obchodním majetku společnosti. Jedná se o veškerý majetek, od kterého se odečtou pohledávky a závazky, a proto je charakteristická proměnlivým charakterem.

Při převodu obchodního podílu se jeho cena odvíjí od dohody, kterou si smluvní strany mezi sebou sjednají. Ten, kdo převádí (prodává) obchodní podíl, se nazývá převodce a druhá strana – kdo jej získal, je nabyvatel. Nejedná se o konkrétní určení části majetku společnosti, ale jde o jeho relevantní vyjádření při vypořádání.

2.3 Práva a povinnosti spojená s obchodním podílem s.r.o.

Práva a povinnosti ve společnosti upravuje § 113 obchodního zákoníku. Následuje rozbor tohoto právního dokumentu (Vomáčková, 2005, s. 280).

2.3.1 Splacení vkladu

Je v něm stanoveno, že společník je povinen splatit vklad za podmínek a ve lhůtě určené ve společenské smlouvě, nejpozději však do 5 let od vzniku společnosti nebo od převzetí závazku ke zvýšení vkladu nebo k novému vkladu. Této povinnosti nemůže být společník zproštěn, pouze v případě, že se jedná o snížení kapitálu prominutím dluhu. Jednatelé následně oznámí rejstříkovému soudu bez zbytečného odkladu splacení celého vkladu každého společníka.

Společník, který ve lhůtě podle výše uvedeného, nesplatil předepsanou hodnotu peněžitého vkladu, je povinen platit úrok z prodlení ve výši 20 % z nesplacené částky, nestanoví-li společenská smlouva jinak. V případě, že je společník s placením vkladu

v prodlení, může ho společnost pod pohrůžkou vyloučení vyzvat, aby svoji povinnost splnil ve lhůtě, která nesmí být kratší než tři měsíce. Za předpokladu, že společník nesplní svou povinnost ani v dodatečné lhůtě, může být valnou hromadou ze společnosti vyloučen. Obchodní podíl takto vyloučeného společníka přechází na společnost, která jej může převést na jiného společníka nebo na třetí osobu. O převodu opět rozhoduje valná hromada. V případě, že nedojde k převodu obchodního podílu, rozhodne valná hromada buď o snížení základního kapitálu o vklad vyloučeného společníka, anebo že ostatní společníci převezmou obchodní podíl v poměru svých obchodních podílů za úplaty ve výši vypořádacího podílu. V opačném případě může soud společnost i bez návrhu zrušit a nařídit její likvidaci.

2.3.2 Zánik obchodního podílu

Zánik obchodního podílu upravuje § 116 obchodního zákoníku. Zánikem právnické osoby, která je společníkem, přechází obchodní podíl na jejího právního nástupce. Společenská smlouva však může přechod na právního nástupce vyloučit.

2.3.3 Rozdělení a spojení obchodních podílů

Rozdělení obchodního podílu se řídí dle § 117 obchodního zákoníku a je možné pouze v případech jeho převodu či přechodu na dědice nebo právního nástupce společnosti. Souhlas valné hromady je i v tomto případě nezbytný. Taktéž může být ve společenské smlouvě stanoveno, že rozdělení není možné. Nastane-li případ, že při rozdělení obchodního podílu vzniknou nové podíly, je nutné zachovat minimální výši vkladu 20 000 Kč.

V případě, že dojde ke spojení obchodních podílů a ve společnosti figuruje pouze jeden společník, není to v žádném případě důvod pro zrušení či zánik společnosti. V této souvislosti je třeba upozornit na to, že jedna fyzická osoba může být jediným společníkem nejvýše tří s.r.o. (Epravo. Články. Povinnost společníka.[online]. c2012 Cit. [17.1.2012].

<http://www.epravo.cz/top/clanky/povinnosti-spolecnika-42674.html>)

2.3.4 Dědění obchodního podílu

Obchodní podíl je možno dědit, pokud společenská smlouva nestanoví jinak v případě, že společnost nemá jediného společníka. Účast dědice ve společnosti však nelze zrušit, jestliže je jediným společníkem. Dědic je oprávněn se domáhat zrušení své účasti ve společnosti soudem, nelze-li na něm spravedlivě požadovat, aby byl společníkem, a to ve lhůtě tří měsíců od právní moci rozhodnutí soudu o dědictví, jinak toto právo zaniká. Dědic, který se domáhá zrušení své účasti ve společnosti soudem, není povinen osobně se podílet na činnosti společnosti, ani když společenská smlouva takovou povinnost stanoví.

2.4 Převod obchodního podílu s.r.o.

Převod obchodního podílu je v podstatě směnná transakce. Zpravidla se uskutečňuje za peníze. V případě, že jsou společníci současně účetní jednotkou a pokud jsou nabyvatelé účetní jednotkou, pak budou o převodu podílu účtovat obvyklým způsobem tj. jako o prodeji a nákupu finanční investice (Vomáčková, 2005, s. 280).

Převod obchodního podílu je možností, jak může společník vystoupit z účasti na společnosti, když jiným způsobem nelze z vůle společníka ze společnosti vystoupit. V praxi nastávají často případy, že některý ze společníků nechce již podnikat ve společnosti, ve které má obchodní podíl. Převodem obchodního podílu zaniká účast ve společnosti, sama společnost však nezaniká a existuje nadále. Dojde pouze ke změně v osobách společníků.

Tzv. přechod obchodního podílu upravuje ustanovení § 116 v obchodním zákoníku. Váže se k zániku právnické osoby, což má za následek přechod obchodního podílu na právního nástupce, v případě že je tato osoba společníkem a nevyklučuje to společenská smlouva. Za zmínku stojí, že se může u soudu domáhat zrušení své účasti v podniku. Lze to v případě, když se domnívá, že na něm nelze spravedlivě požadovat účast na společnosti. V případě, že je dědic jediným společníkem, nelze jeho účast zrušit.

Převod obchodního podílu bývá upraven smlouvou o převodu obchodního podílu, která musí být v souladu s § 115 obchodního zákoníku. Jedná se o jeden z nejčastějších

způsobů ukončení účasti společníka ve společnosti. Z tohoto paragrafu lze vyčíst, že převod může být proveden se souhlasem valné hromady. Dále je uvedeno, že připouští-li to společenská smlouva, může společník převést svůj obchodní podíl na jinou osobu. Má-li společnost jediného společníka, je obchodní podíl vždy převoditelný na třetí osoby. Smlouva o převodu obchodního podílu musí mít písemnou formu a nabyvatel, který není společníkem, v ní musí prohlásit, že přistupuje ke společenské smlouvě, popřípadě stanovám. Podpisy je nutné úředně ověřit. Převodce ručí za závazky, které přešly převodem obchodního podílu. V případě, že původní společník zcela nesplatil svůj vklad do společnosti, přechází uhrazovací povinnost na osobu nabyvatele. Účinky převodu nastávají vůči společnosti dnem doručení účinné smlouvy o převodu (zákon č. 513/1191 sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů).

Obchodní zákoník upravuje tuto problematiku jen rámcově a ponechává volnost společníků, aby si tuto oblast upravili ve společenské smlouvě. Ve smlouvě si mohou společníci převod obchodního podílu dokonce omezit či zcela vyloučit (např. z důvodu, že by společník společně s převodem získal ve společnosti majoritní podíl).

Převodci si často nechávají provést finanční a právní prověrku společnosti před převodem obchodního podílu, aby byli informováni, která prohlášení může kupujícímu vydat, nebo ke kterým je žádoucí připojit vysvětlující dodatky.

Do jisté míry má právo na prověrku obchodního podílu (jeho stavu) také kupující. Prodávající ji však musí mít plně pod kontrolou, aby mu nevznikly tímto počinem škody typu úniku citlivých dat a informací, know-how či obchodního tajemství.

V praxi mohou nastat dva případy převodu obchodního podílu - viz popis níže. Prvním z nich je převod na společníka a druhým je převod na jinou osobu.

Převod na společníka

Pro převod obchodního podílu na jiného společníka společnosti je nutný souhlas valné hromady. Projevuje se tzv. kvantitativní stránka, která je popsána v podkapitole 2.2 Charakteristika obchodního podílu s.r.o.

Převod obchodního podílu není považován za změnu společenské smlouvy. Valná hromada je usnášeníschopná v případě přítomnosti alespoň poloviny všech hlasů (není-

li ve společenské smlouvě uvedeno jinak). Právo hlasování má také společník, o jehož podílu se rozhoduje, a tímto způsobem si zvyšuje pravděpodobnost udělení souhlasu k převodu. V případě, že by společenská smlouva takového počínání vylučovala, byl by souhlas valné hromady neopodstatněný.

Společenská smlouva může převod podílu na jiného společníka zcela omezit nebo stanovit bližší podmínky, za kterých převod lze nebo nelze realizovat. Aby bylo možné za těchto okolností převod realizovat, nejprve by musela nastat změna ve společenské smlouvě a následně potom udělit valné hromadě souhlas týkající se možnosti převedení obchodního podílu. Bez tohoto souhlasu by rejstříkový soud neprovedl zápis do obchodního rejstříku. Mezi nejdůležitější aspekty této transakce se řadí ekonomické faktory v podobě nákladů, které mají nepříznivý dopad hlavně na malé podniky (Bartošíková, Štenglová, 2003, s. 66).

Převod obchodního podílu na osobu mimo společnost

Rovněž v tomto případě je nutné nejprve prověřit, jestli tuto variantu společenská smlouva připouští. V případě, že to není možné, nelze obchodní podíl převést na třetí osobu, neboť tato skutečnost je daná obchodním zákoníkem v § 115 odst. 2, ve kterém je výslovně stanovena povinnost mít možnost převodu obchodního podílu na třetí osobu zakotvenou ve společenské smlouvě.

V případě má-li společnost jen jediného společníka, lze obchodní podíl z logiky věci převést na třetí osobu vždy. V tomto případě je souhlas valné hromady nadbytečný. Je to z důvodu toho, že společník disponuje se 100% podílem. Vůle převodu je vyjádřena smlouvou o převodu obchodního podílu a neexistuje-li nikdo další, nemůže být převodem dotčen (Dvořák, 2008, s. 125).

Společenská smlouva může pro převod stanovit nejrůznější kritéria podobně jako za situace, kdy je obchodní podíl převáděn na jiného společníka – podmínit převod souhlasem valné hromady, dalších orgánů společnosti nebo ostatních společníků. Dále to mohou být kritéria, která musí budoucí nabyvatel splňovat či vyloučení osob, na které obchodní podíl převést nelze aj.

Nabyvatel obchodního podílu by si měl být vědom toho, že pokud společník zcela nesplatil vklad, přechází jeho uhrazovací povinnost na jeho osobu – mezi nabyvatelem a převodcem vzniká ručitelský vztah (Eprávo, Převod obchodního podílu s.r.o., <http://www.epravo.cz/top/clanky/prevod-obchodniho-podilu-v-sro-50176.html>).

2.5 Smlouva o převodu obchodního podílu

Realizace převodu obchodního podílu se uskutečňuje smlouvou o převodu. V podstatě se jedná o univerzální smluvní typ. Řídí se obecnými ustanoveními obchodního zákoníku dle § 261 odst. 3. Musí mít vždy písemnou podobu. Nelze písemně sjednat základní údaje a další důležité podmínky ústně.

V rozsahu, kde obchodní zákoník neupravuje závazkové vztahy vyplývající ze smlouvy, se využívají příslušná ustanovení občanského zákoníku. V případě, že obchodní podíl je součástí společného jmění manželů, je nutné při jeho převodu také souhlas manželky/manžela. Dále je nezbytně nutné, aby obsahovala příslušné důležité náležitosti, v opačném případě by byla neplatná. Patří mezi ně např. prohlášení nabyvatele obchodního podílu, že přistupuje ke společenské smlouvě a jejím stanovám (přímo ve smlouvě nebo na samostatné listině). Toto jsou jediné požadavky, které pro tento smluvní typ stručně stanoví ve svém § 115 odst. 3 obchodního zákoníku.

Smlouva o převodu podílu může mít dle rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 15. 3. 1995, sp. zn. 7 Cmo 120/94, explicitní a implicitní náležitosti. Mezi explicitní se řadí např. její písemná forma, úředně ověřené podpisy, uvedení stran – převodce a nabyvatele či prohlášení nabyvatele (v případě, že není společník), že přistupuje ke společenské smlouvě. Implicitní náležitosti vyplývají z občanského práva, např. povinnost provádět úkony s dostatečnou určitostí (např. zda-li se jedná o převod za úplatu – s uvedením ceny, nebo zdali se jedná o bezplatný převod).

V případě potřeby odstoupit od smlouvy o převodu obchodního podílu, postupuje se jako u kterékoliv jiné smlouvy na základě rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ve svém rozhodnutí ze dne 22. března 2006 (29 Odo 3/2005). Nezbytnou náležitostí jednostranného odstoupení není uvedení důvodu, ale fakt, že takový důvod existuje.

Aby odstoupení bylo právoplatné, je nutné, aby podpisy byly na odstoupení úředně ověřeny (Judikát nejvyššího soudu ČR, sp. Zn. 29 Oso 3/2005).

Zákon nereguluje výši ceny za převod obchodního podílu, a proto může být převeden i bezplatně. Ve smlouvě o převodu obchodního podílu musí být konstatováno, jestli dochází k úplatnému (je nutné stanovit výši ceny) nebo bezplatnému převodu. V opačném případě je smlouva neplatná. Smlouva o převodu obchodního podílu nabývá účinnosti dnem doručení do společnosti (Josková, Pravda, 2010, s. 98).

V případě, že jsou nedodrženy náležitosti a forma, jež vyplývají ze smlouvy o převodu obchodního podílu, mají za následek její neplatnost.

2.6 Oceňování obchodního podílu s.r.o.

Hodnota obchodního podílu odpovídá aktuálnímu podílu vlastníka na podniku. Může být vypočítána přímo či nepřímo. Při přímém ocenění obchodního podílu je jeho hodnota odvozena z celkové hodnoty podniku.

Objektivní hodnota obchodního podílu odpovídá příslušnému alikvotnímu podílu na celkové objektivizované hodnotě podniku. Subjektivní hodnota obchodního podílu v sobě zahrnuje odhad hodnoty účasti na podniku při zohlednění individuálních osobních poměrů a úkolů (konkrétního) vlastníka podílu. Oceňovacími parametry jsou proto vedle výše podílu především vliv vlastníka podílu na podnikatelskou strategii a očekávané synergické efekty.

Cena podniků a obchodních podílů se vytváří na volných kapitálových trzích vlivem nabídky a poptávky. Je podstatně ovlivněna odhadem užitku (mezním užitekem) konkrétních kupujících a prodávajících a může se více či méně silně odchylovat od celkové hodnoty podniku nebo hodnoty určitého podílu na celkové hodnotě podniku. Je to ovlivněno kvalitativním poměrem mezi nabídkou a poptávkou či možnostmi vlastníků ovlivnit podnikatelskou strategii firmy.

Skutečně zaplacené ceny za podnik a obchodní podíly jsou důležitými orientačními veličinami pro posouzení vypovídací schopnosti hodnot podniků a hodnot podílů, avšak

nenahrazují oceňování podniku. Smyslem odhadu objektivizované hodnoty je poskytnout odhad peněžní částky sloužící jako východisko pro cenová vyjednávání, má však širší význam a vychází z větší míry objektivizace vstupních parametrů a výpočtových kroků (Karabec, 2009, s. 217).

V praxi je často řešena otázka, zda a jakým způsobem má být uvedena cena za převáděný obchodní podíl, jelikož smlouva o převodu obchodního podílu se po uložení do sbírky listin stává veřejně přístupnou, a to dokonce i přes internet. Vzhledem k tomu, že jednotlivé rejstříkové soudy mají k této problematice diferencovaný přístup, je vhodné se v případě zájmu dotázat na příslušný rejstříkový soud s otázkou důvěrnosti informace o výši ceny za převod obchodního podílu. Na základě těchto informací lze následně stanovit cenu, která je součástí neveřejného spisu obchodního rejstříku a zároveň není založena do sbírky listin, nebo je údaj o ceně ve sbírce listin odstraněn (Eprávo, Převod obchodního podílu v s.r.o., <http://www.epravo.cz/top/clanky/prevod-obchodniho-podilu-v-sro-50176.html>).

2.6.1 Metody oceňování

V zákoně není upraveno, jak se má vypočítat cena za obchodní podíl s.r.o. V zásadě existují tři hlavní skupiny, do kterých lze oceňování rozdělit. Jedná se o výnosové metody, tržní metody a ocenění majetku podniku.

Výnosové metody jsou postaveny na principu stanovení současné hodnoty budoucích očekávaných výnosů (příjmů) generovaných danými aktivitami podniku. Výnosy mohou mít podobu diskontovaných peněžních toků, dividendových výnos nebo kapitalizovaného zisku, případně to může být ekonomická přidaná hodnota.

Tržní metoda se využívá za účelem finančního ocenění za účelem získání hodnoty společnosti, obchodního podílu ve společnosti použitím jedné či více metod, které srovnávají oceňovanou společnost s podobnými společnostmi s podobnými obchodními podíly, které byly v nedávné době prodány nebo nabídnuty k prodeji. Dělí se na tržně srovnávací metodu (pro ocenění nemovitostí a movitého majetku), metodu srovnání s transakcemi ve srovnatelných společnostech a metodu srovnání s veřejně obchodovanými společnostmi.

Metody majetkových ocenění vychází z účetní evidence a výsledná hodnota je součtem hodnot jednotlivých položek (aktiv) snižena o hodnotu cizích zdrojů (pasiv). V praxi se nejvíce využívají následující metody ocenění majetku: účetní hodnota vlastního kapitálu (vychází z účetního vyjádření v majetkové rozvaze podniku), likvidační hodnota (ocenění aktiv v reálném čase, eliminuje faktor historických cen), metoda založená na inventarizaci veškerého majetku podniku, ocenění majetku pořizovacími cenami – nemusí odrážet reálnou hodnotu (Nývlová, Marinič, 2010, s. 183).

Je velmi důležité, aby ve společenské smlouvě byl stanoven způsob výpočtu obchodního podílu. Tímto se zabrání případným a velmi pravděpodobným rozporům v době, kdy má dojít k převodu obchodního podílu. Mezi společníky by mělo být jasno, kterou metodiku výpočtu použijí. Nabízí se mnoho řešení. Níže jsou uvedeny postupy, na jejichž základě je možno vypočítat výši obchodního podílu:

1. **Ohodnocení majetku odhadcem** - (stanovení odhadní ceny nemovitostí a movitého majetku). Ve společenské smlouvě může být stanoveno, že hodnota movitých věcí bude určena dohodou mezi společníky, hodnota materiálu bude použita v účetní výši (včetně opravných položek) atd. V tomto případě se jedná o složenou metodu, obchodní podíl se propočte z jednotlivých komponent aktiv s korekcí cizího jmění a nedělitelných vlastních zdrojů (např. rezervního fondu apod.).
2. **Čisté jmění za použití korekce** - (ve směru vyšších hodnot) z titulu eventuálně vyšší hodnoty nemovitostí, jejichž hodnota může být v účetnictví v konkrétních případech podhodnocena (ocenění provede znalec).
3. **Čisté jmění bez použití korekce** – tuto metodu je možno použít výjimečně u s.r.o., u nichž se příliš neliší účetní hodnota od odhadní či tržní (např. u firem, které nevlastní nemovitosti či movitý majetek, který by diferoval od účetních hodnot).
4. **Přijetí zásady, že obchodní podíl se stanoví dohodou** – jde o tzv. licitaci o ceně. Tento způsob jistě není nejvhodnější a připadá v úvahu téměř vždy, kdy není způsob výpočtu obchodního podílu zakotven ve společenské smlouvě se všemi již zmíněnými negativními následky.

Při zvažování jakou metodiku při stanovení výše obchodního podílu zvolit, je nutno přihlídnout k tomu, zda se předpokládá, že dojde k nárůstu vlastního jmění společnosti

(vlastních zdrojů), anebo s.r.o. bude hospodařit pouze s najatými rozhodujícími stálými aktivy. U případů, ve kterých se nepočítá se zvyšováním vlastního jmění (týká se především s.r.o.) a jejichž činnost nevyžaduje trvalé investování, lze hospodařit relativně s malým majetkem (nákup, prodej, malé realitní kanceláře, projekční studia, kontraktori apod.).

Za předpokladu, že s.r.o. plánuje zvyšování majetku (zvýšení vlastních zdrojů získaných činností firmy), dochází s přibývajícím časem, ke značnému nárůstu majetku ve společnosti. Tato skutečnost zvyšuje poměrový vztah majetku k původním vkladům společníků. Proto je nutné pamatovat na preciznost a objektivitu stanovování obchodního podílu (I-poradce, Strategie výpočtu vypořádacích a obchodních podílů, <http://www.i-poradce.cz/SubPages/OtvorDokument/Clanok.aspx?idclanok=43086>).

2.7 Zastavení obchodního podílu s.r.o.

Zastavení obchodního podílu upravuje obchodní zákoník § 117. Obchodní podíl může být předmětem zástavního práva. Zástavní smlouva musí mít písemnou formu a podpisy na ní je nutné úředně ověřit. V případě, že je možné obchodní podíl převádět pouze se souhlasem valné hromady, je vyžadován její souhlas, jinak právo zástavy nevznikne. Zastavený podíl nelze opětovně zastavit v době zástavního práva.

Zástavní právo k obchodnímu podílu vzniká zápisem zástavního práva k obchodnímu podílu do OR. Návrh na zápis zástavního práva k obchodnímu podílu do OR a na jeho výmaz je oprávněn podat zástavní věřitel nebo zástavce. K tomuto návrhu se přikládá zástavní smlouva nebo listiny potvrzující zánik zástavního práva a doklad o souhlasu valné hromady, je-li potřebný.

Po dobu trvání zástavního práva vykonává společník i nadále práva spojená s účastí ve společnosti. Plnění, na která vznikne nárok na základě účasti ve společnosti po splatnosti zajištěné pohledávky, náležejí do výše zajištěné pohledávky a jejího příslušenství zástavnímu věřiteli a započítávají se na zajištěnou pohledávku.

V případě, že není pohledávka zajištěná zástavním právem k obchodnímu podílu řádně a včas splněna, je zástavní věřitel oprávněn svým jménem obchodní podíl zástavce i bez souhlasu valné hromady na náklady dlužníka prodat v obchodní veřejné soutěži nebo,

umožňuje-li to zvláštní právní předpis, ve veřejné dražbě. Zástavní věřitel vydá bez zbytečného odkladu dlužníkovi výtěžek prodeje převyšující jeho zajištěnou pohledávku po odečtení účelně vynaložených nákladů. Jestliže se nepodaří zastavený obchodní podíl prodat, je zástavní věřitel oprávněn vykonávat práva spojená se zastaveným obchodním podílem. Zástavní věřitel může vykonávat práva spojená s obchodním podílem od okamžiku neúspěšného pokusu o prodej. Zástavní věřitel se může se zastavitelem dohodnout, že přijme jeho obchodní podíl na úhradu dluhu smlouvou podle § 115. Ve smlouvě musí být uvedeno, že se obchodní podíl převádí na úhradu dluhu, včetně jeho důvodu a výše. K převodu obchodního podílu na úhradu dluhu se nevyžaduje souhlas valné hromady.

Není-li stanoveno jinak, použijí se pro zástavní právo k obchodnímu podílu obecná ustanovení občanského a obchodního zákoníku o zástavním právu k movitým věcem (Zákon č. 513/1991 sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů).

2.8 Navýšení obchodního podílu s.r.o.

Vzhledem k tomu, že může mít každý společník v s.r.o. pouze jeden obchodní podíl, jeho obchodní podíl se zvyšuje dalším vkladem do společnosti. Společnost prostřednictvím statutárních orgánů je následně povinna podat návrh zápisu na zvýšení základního kapitálu do OR. Před podáním návrhu musí být každý peněžitý vklad splacen nejméně z 30 %.

Skutečnost navýšení obchodního podílu s.r.o. prostřednictvím dalších vkladů do společnosti je možno demonstrovat na níže uvedeném příkladu:

Dva společníci založili s.r.o. se základním kapitálem 200 000 Kč. Jeden vložil do společnosti 50 000 Kč (obchodní podíl tvoří 50/200) a druhý 150 000 Kč (obchodní podíl tvoří 150/200). Po uplynutí určitého času druhý společník vložil do společnosti 1 000 000 Kč. Dojde k navýšení základního kapitálu na 1 200 000 Kč. U prvního společníka bude obchodní podíl 50/1200 a u druhého společníka obchodní podíl vyjádřen zlomkem 1150/1200.

K navýšení základního kapitálu dochází zpravidla peněžními vklady. Mohou mít však také jinou podobu – viz členění níže.

2.8.1 Peněžité vklady

Společníci mají přednostní právo k účasti na zvýšení základního kapitálu, zvyšuje-li se peněžitými vklady, a to převzetím závazku ke zvýšení vkladu. Závazek ke zvýšení vkladu jsou oprávněni společníci převzít v poměru podle výše jejich obchodních podílů, nestanoví-li společenská smlouva jinak, která může právo na zvýšení základního kapitálu úplně vyloučit. V případě, že je to umožněno, nabídne se převzetí nových vkladů dosavadním společníkům, a to v poměru podle velikosti obchodních podílů. Ve druhém pořadí se nabídne převzetí nových vkladů komukoliv.

2.8.2 Nepeněžité vklady

Vklad může mít i nepeněžitý charakter a je možné jej akceptovat pouze ve významných zájmech společnosti. Nepeněžitým vkladem může být jen majetek, jehož hospodářská hodnota je zjištělná, a který může společnost hospodářsky využít ve vztahu k předmětu svého podnikání. Hodnota nepeněžitého vkladu se stanoví podle posudku zpracovaného znalcem nezávislým na společnosti, jmenovaným za tímto účelem soudem. Vklady spočívající v závazcích týkajících se provedení prací nebo v poskytnutí služeb jsou zakázány.

2.8.3 Kapitalizace pohledávky

Nepeněžitým vkladem nemůže být pohledávka vůči společnosti. Tato pohledávka však může být při zvyšování základního kapitálu započtena proti pohledávce společnosti na splacení vkladu, pokud s tím výslovně souhlasí valná hromada.

2.8.4 Vlastní zdroje společnosti

Základní kapitál společnosti je možno navýšit z vlastních zdrojů. Může se jednat o tzv. deklaratorní či nominální zvýšení. V praxi se jedná o účetní transakci, převedení položky vlastních pasiv do položky základní kapitál. Taktéž je možno takto převést část zisku či rezervního fondu, je-li vytvořen ve větším rozsahu než předepisuje zákon či společenská smlouva. Usnesení valné hromady o zvýšení kapitálu z vlastních zdrojů společnosti musí obsahovat výši vkladu každého společníka, částku, označení vlastního zdroje nebo zdrojů společnosti, z nichž se navýšení financuje (E-advokacie. Články.

Zvýšení základního kapitálu ve společnosti s ručením omezeným.[online]. c2012 Cit. [17. 1. 2012] <http://www.e-advokacie.cz/cz/clanky/obchodni-pravo/zvyseni-zakladniho-kapitalu-ve-spolecnosti-s-rucenim-omezenym.html>).

2.8.5 Příplatková povinnost mimo základní kapitál

Od 1. 1. 2001 je umožněno společníkům s.r.o. v ČR poskytnout příplatek nad vklad do základního kapitálu bez toho aniž by se jednalo o povinnost uhradit ztrátu společnosti. Obchodní zákoník v § 121 odst. 2 stanovuje, že společník může poskytnout příplatek nad základní kapitál, pokud s tím projeví souhlas valná hromada, a to i v případě, že tak nestanoví společenská smlouva. Obecně vzato došlo k připuštění příplatků nad vklad do základního kapitálu, a to k jakýmkoliv účelům. Záleží pak na společnosti, jak s vlastním kapitálem vytvořeným příplatkem naloží. Příplatek nemá vliv na výši vkladu společníka, využívají jej především zahraniční společníci tuzemských s.r.o. Z účetního hlediska se takto vytvořený vlastní kapitál účtuje vedle základního kapitálu a kromě vylepšení obrazu vlastního kapitálu žádný zvláštní význam nemá (Epravo. Články. Příplatek mimo základní kapitál.[online]. c2012 Cit. [17.1.2012].

<http://www.epravo.cz/top/clanky/priplatek-mimo-zakladni-kapital-26810.html>)

3 Výběr metodiky

V následující podkapitole je zdůvodněn výběr metodiky, která je použita v této bakalářské práci. Její výběr byl ovlivněn prostudováním relevantních odborných zdrojů a publikací ke zkoumanému tématu s ohledem naplnění cíle práce a zjištění odpovědí na předem stanovené cíle.

3.1 Analýza převodu obchodního podílu s.r.o.

Analýza stavu zkoumané problematiky se jeví jako vhodná metoda za účelem řešení tématu z několika níže uvedených důvodů.

Cílem analýzy je zkoumání systému, jednotlivých prvků a jejich vzájemných vazeb. Zároveň tak umožňuje poznat a odhalit zákonitosti a jejich souvislosti. Taktéž dopomáhá k jistým výsledkům a závěrům na základě detailního poznání podrobností zkoumaného celku.

Analýza obsažená v této bakalářské práci je zaměřena na převod obchodního podílu s.r.o. Opírá se o relevantní teoretické poznatky, které jsou uvedeny v kapitole dva Teoretické části. V této části práce jsou rozebrány oblasti týkající se výhradně zkoumané problematiky s.r.o., počínaje jejím pojetím, charakteristikou obchodního podílu a převodem obchodního podílu. Podkapitola zabývající se smlouvou o převodu obchodního podílu pojednává o náležitostech aj. důležitých souvislostech. V této části je rovněž zahrnuto téma oceňování obchodního podílu, neboť s převodem bezprostředně souvisí.

Následující praktická část práce navazuje na teoretickou, jejíž poznatky aplikuje na analyzovaný modelový příklad, který je zaměřený na převod obchodního podílu s.r.o. Nejprve je analyzovaný příklad detailně popsán a následně je na něj vytvořen návrh smlouvy o převodu obchodního podílu s příslušným komentářem. Před závěrem práce jsou uvedeny návrhy a doporučení.

4 Úplatný převod části obchodního podílu

Tato praktická část řeší případ tzv. úplatného převodu části obchodního podílu s.r.o. V první podkapitole je specifikováno zadání praktického příkladu, který je řešen. Následně je vytvořen návrh smlouvy o převodu obchodního podílu s.r.o. Na něj navazuje analýza konkrétních skutečností, které souvisí s navrženou smlouvou. Obsahuje taktéž návrhy, doporučení a vlastní názor autora bakalářské práce k této problematice.

Ve smlouvě o převodu obchodního podílu je nezbytně nutné uvést, jestli se jedná o převod úplatný či bezúplatný. Může se jednat o převod celého obchodního podílu nebo jen jeho části.

Míra účasti společníka na společnosti, z níž vyplývají jeho práva a povinnosti bývá nejčastěji určována zlomkem nebo procentuálním vyjádřením hodnoty, která je uvedena ve společenské smlouvě (jedná se o poměr vkladu společníka k základnímu kapitálu společnosti).

Převod je podmíněn souhlasem valné hromady a nesmí jej vylučovat společenská smlouva, kterou uzavřeli společníci. V případě převodu na osobu, která není

společníkem ve společnosti (extraneus), je nezbytně nutné, aby tato možnost byla uvedena ve smlouvě. V případě, že je to možné, souhlas valné hromady je rovněž nezbytně nutný a je nutné dodržet minimální výši vkladu společníka a to 20 000 Kč.

Převod obchodního podílu nemění obsah společenské smlouvy, avšak je nutné pořídit notářský zápis.

V praxi často dojde k situaci, že je s převodem obchodního podílu spojen nějaký druh závazku (např. splacení dosud nesplaceného vkladu). Proto je velmi důležité tuto skutečnost specifikovat do smlouvy o převodu obchodního podílu, jelikož závazek přechází na nabyvatele a převodce je ze zákona ručitelem.

4.1 Zadání analyzovaného příkladu převodu obchodního podílu s.r.o.

Návrh smlouvy o převodu obchodního podílu v s.r.o. je navržen pro případ úplatného převodu celého obchodního podílu společnosti, která má v současnosti čtyři společníky. Budoucí nabyvatel není společníkem společnosti ani společníkem v jiných společnostech. Jedná se o fyzickou osobu. Na základě zasedání valné hromady je udělen souhlas a převod může být na konkrétního nabyvatele proveden.

Ve společenské smlouvě je stanovena metodika ohodnocení majetku odhadcem a připouští následnou dohodu mezi společníky. Za účelem získání částky byla využita tzv. složená metoda obchodního podílu. Jde o propočet jednotlivých komponent aktiv s korekcí cizího jmění a nedělitelných vlastních zdrojů. Obchodní podíl je oceněn na částku 700 000 Kč a představuje 25% podíl na společnosti.

Po předchozí dohodě se účastníci dohodli, že převod obchodního podílu bude podmíněn dvěma splátkami v dohodnutých lhůtách. V první splátce převodce převede na uvedený bankovní účet nabyvatele 400 000 Kč do určitého termínu. Zbývající částka 300 000 Kč bude převedena rovněž také do určité doby.

Smluvní pokuta je stanovena na 1,7 % z dlužné částky za každý den z prodlení. V případě nedodržení dalších podmínek, které plynou z této smlouvy, jsou účastníci zavázáni pokutou 250 Kč za každý den prodlení.

4.2 Návrh smlouvy o převodu obchodního podílu s.r.o.

SMLOUVA O ÚPLATNÉM PŘEVODU ČÁSTI OBCHODNÍHO PODÍLU

ve společnosti IČ:

sídlo:

zapsané v obchodním rejstříku, vedeném Krajským soudem v

pod sp. zn.: (eventuelně oddíl:, vložka:)

uzavřená ve smyslu ustanovení § 115 odst. 1 obchodního zákoníku mezi

I. Smluvní strany

panem, RČ:, trvale bytem
jakožto převodcem

a

panem, RČ:, trvale bytem
jakožto nabyvatelem, přičemž není společníkem uvedené společnosti

II. Předmět smlouvy

Převodce touto smlouvou úplatně převádí na nabyvatele svůj celý obchodní podíl ve shora specifikované společnosti, a to včetně všech práv a povinností k tomuto obchodnímu podílu náležejících. Uvedený obchodní podíl připadá na vklad převodce do základního kapitálu společnosti, který má peněžitou podobu a představuje částku Kč. Tento vklad je (také dle stavu obchodního rejstříku) zcela splacen.

Výše převáděného obchodního podílu určená ve smyslu § 114 odst. 1 obchodního zákoníku dle poměru vkladu převodce k základnímu kapitálu zmíněné společnosti (v souladu s článkem její společenské smlouvy) představuje% (vyjádřeno zlomkem .../...).

Nabyvatel takto specifikovanou část obchodního podílu nabývá a do svého majetku přijímá. Nabyvatel prohlašuje, že přistupuje ke společenské smlouvě výše specifikované společnosti, s jejímž obsahem se již seznámil. Nabyvatel se dále seznámil s obsahem úplného výpisu této společnosti z obchodního rejstříku ze dne Stanovy společnost nevydala.

III. Rozdělení obchodního podílu

Strany konstatují, že rozdělení obchodního podílu převodce i převod shora specifikované části tohoto obchodního podílu na nabyvatele jsou dle čl. uvedené společenské smlouvy, podmíněny souhlasem valné hromady. Tato smlouva nabývá platnosti okamžikem podpisu, vůči společnosti pak nabývá účinnosti doručením ve spojení se souhlasem valné hromady a vůči třetím osobám okamžikem zveřejnění zápisu tomu odpovídajících skutečností do obchodního rejstříku.

IV. Cena obchodního podílu a platební podmínky

Nabyvatel při podpisu této smlouvy předává převodci cenu převáděného obchodního podílu, stanovenou dohodou stran na částku ve výši Kč, takto:

1. splátku ve výši Kč na bankovní účet ve lhůtě do
2. splátku ve výši Kč na bankovní účet ve lhůtě do

1. a 2. splátka bude uhrazena na bankovní účet číslo: vedený u: Podpis této smlouvy zavazuje nabyvatele zaplatit první a druhou splátku v řádném termínu.

V. Smluvní pokuta

V případě neuhrazení splátky do stanoveného termínu bude účtována pokuta ve výši 1,7 % z dlužné částky za každý den prodlení. V případě nedodržení povinností vyplývajících z článku VI této smlouvy, bude účtována pokuta ve výši 250 Kč za každý den prodlení. Nárok na náhradu škod není dotčen.

VI. Ostatní ujednání

Strany konstatují, že převod obchodního podílu je dle čl. uvedené společenské smlouvy podmíněn souhlasem valné hromady. Tato smlouva je vázána okamžikem podpisu, vůči třetím osobám okamžikem zveřejnění zápisu tomu odpovídajících skutečností do obchodního rejstříku a to nejpozději do pěti následujících pracovních dní od podpisu.

Smlouva je vyhotovena v pěti stejnopisech, přičemž po jednom vyhotovení obdrží každá ze stran, jakož i výše uvedená společnost. Dvě vyhotovení budou vložena do sbírky listin příslušného rejstříkového soudu. Převodce se zavazuje bezodkladně po

uzavření smlouvy doručit jedno její vyhotovení společností spolu se dvěma vyhotoveními určenými pro založení ve sbírce listin.

Strany této smlouvy prohlašují, že podmínky této smlouvy byly projednány a bylo dosaženo úplné shody. Text smlouvy vystihuje jejich skutečnou a vážně projevenou svobodnou vůli bez nátlaku na některou smluvní stranu.

V dne

.....
převodce

.....
nabyvatel

4.3 Analýza skutečností při převodu obchodního podílu s.r.o.

Převod obchodního podílu ve společnosti je právní akt, který většinou řeší převod spojený s velkým finančním obnosem. Proto je doporučeno jednotlivým zúčastněným stranám, aby za tímto účelem vyhledaly renomovaného odborníka (právníka), který jim poskytne poradenství ohledně koncipování smlouvy o převodu obchodního podílu ve společnosti. Je nezbytně nutné zohlednit relevantní právní předpisy vyplývající např. z obchodního zákoníku.

Jednotlivé případy převodu se liší, třebaže v maličkostech, jejich opomenutí a nezakomponování do smlouvy, může způsobit nestandardní převod a případné spory.

Vzhledem k tomu, že forma smlouvy pro tento typ převodů není striktně daná, přesto je vhodné, aby některá ustanovení byla ve smlouvě výslovně zahrnuta. Na základě průběžné praxe, byly ustáleny určité postupy při sestavování smluvního dokumentu a jeho jednotlivých částí.

Návrh jednotlivých článků ve smluvním dokumentu má doporučující charakter a je vhodný pro typy převodů, kde se předpokládá hladký průběh. V každém případě je doporučeno dodržet srozumitelnost, jasnost a jednoznačnou interpretaci textu jednotlivých ustanovení. V opačném případě by mohlo dojít k nechtěným diskuzím ohledně výkladu textu, které by mohly vést k nejednoznačným výkladům a nechtěnému zkreslení dané situace.

Název smluvního dokumentu je vhodné jednoznačně pojmenovat. V analyzovaném případě jde o „Smlouvu o úplatném převodu obchodního podílu“. Z toho na první pohled plyne přesné konstatování, o čem bude smlouva pojednávat. Případné neuvedení názvu nebo jeho nepřesné konstatování, nemá vliv na platnost smlouvy za předpokladu splnění dalších náležitostí. Z obsahu musí být následně zřejmé, jakou smlouvu měly smluvní strany v úmyslu uzavřít.

Pod název smluvního dokumentu je žádoucí uvést jméno společnosti a její základní iniciály (IČO, zapsání v obchodním rejstříku), aby bylo zřejmé, které společnosti se bude převod obchodního podílu týkat. Další detaily týkající se společnosti je možné případně uvádět také v dalších odstavcích smlouvy.

V následujícím textu jsou rozebrány jednotlivé pasáže návrhu smlouvy, které jsou za účelem přehlednosti členěny do bloků a jsou očíslovány.

4.3.1 Smluvní strany

Smluvní strany musí být jasně specifikovány. U fyzických osob je žádoucí konkretizovat účastníky minimálně uvedením rodného čísla a trvalým pobytem, aby nedošlo k záměně osob. V případě, že by obchodní podíl byl v dispozici spolumajitelů, je vyžadováno, aby převod byl v souladu také s občanským zákoníkem. V případě, že by byl obchodní podíl převáděn na právnickou osobu, je důležité uvést iniciály, které jsou vedeny v obchodním rejstříku nebo přesný název společnosti (v případě, že není společnost zapsána v obchodním rejstříku).

Nezbytně nutné je specifikovat jednotlivé strany, aby bylo zřejmé, jestli jde o převodce nebo nabyvatele. Z uvedeného případu vyplývá, že nabyvatel není společníkem uvedené společnosti, jehož přistoupení ovlivňuje souhlas valné hromady. Pro ostatní společníky z toho vyplývá i nové personální změny ve firmě a rozhodovací právo další osoby, která má právo na řízení společnosti z 25 %. Nový společník takto může do jisté míry měnit podnikovou strategii, což může přinést podniku určité riziko, avšak také nové nápady, invence a pozitivní změny.

4.3.2 Předmět smlouvy

Ve druhém článku, který pojednává o předmětu smlouvy, je konstatováno, že převodce převádí na nabyvatele celý svůj podíl včetně všech práv a povinností. Toto konstatování je důležité z hlediska předcházení případných nejasností, protože v praxi lze převádět část obchodního podílu - např. jen 50 %.

V předmětu smlouvy je také uvedena cena za obchodní podíl, která byla stanovena vybranou metodou oceňování obchodních podílů. Taktéž je zobrazena v procentuálním vyjádření a zlomkem. V analyzovaném případě je to 25 % nebo-li $\frac{1}{4}$ - dle poměru vkladu převodce k základnímu kapitálu ve společnosti. Uvedená je také skutečnost, že je zcela splacen (lze zjistit z výpisu obchodního rejstříku). Obecně je doporučeno do smlouvy uvádět informaci ohledně splacení resp. nesplacení vkladu za obchodní podíl, jelikož nabyvatel je povinen nesplacený vklad doplatit. Ručitelem tohoto závazku je převodce a případné neuvedení nemá vliv na platnost smlouvy, protože řešení případných sporů ohledně splacení vyplývají ze zákona. Existuje pouto mezi převodcem a nabyvatelem v případě řešení těchto záležitostí.

Prohlášení nabyvatele, že se řádně seznámil s obsahem týkající se obchodního podílu, který přijímá do svého majetku, je důležité z hlediska následných případných stížností a reklamací.

Někdy se také do předmětu smlouvy uvádí výše základního kapitálu společnosti pro lepší vyjádření. V tomto případě to není však nutné, protože z textu smlouvy jasně vyplývá, jakou část obchodní podíl tvoří v základním kapitálu společnosti.

4.3.3 Rozdělení obchodního podílu

Při případném rozdělení obchodního podílu je nutné respektovat zákonné limity, které jsou dány při vzniku společnosti. Není možné, aby např. společnost s ručením omezeným měla více než 50 společníků, minimální vklad společníka byl menší než 20 000 Kč, anebo aby vklad nebyl dělitelný tisícem.

Neplatnost smlouvy by způsobilo porušení ustanovení § 105 odst. 2 obchodního zákoníku. Není možné např. převést celý obchodní podíl na druhého společníka, jímž je společnost s ručením omezeným s jedním společníkem. Neplatnost by způsobil taktéž fakt, kdyby nabyvatel byl jediným společníkem ve třech společnostech s ručením omezeným.

V analyzovaném případě se jedná o fyzickou osobu, která není společníkem v žádné další společnosti. Vklad společníka není menší než 20 000 Kč, je dělitelný tisícem a společnost po převodu bude mít opět 4 společníky. Za těchto podmínek je smlouva o převodu platná a je možné uskutečnit převod obchodního podílu v dané společnosti.

4.3.4 Cena obchodního podílu a platební podmínky

Ujednání o ceně a platební podmínky je doporučováno zakomponovat přímo do smlouvy o převodu obchodního podílu. V případě bezplatného převodu by měla být tato skutečnost zmíněna výslovně ve smlouvě. Výše ceny v některých případech tvoří samostatnou přílohu smluvního dokumentu. V těchto případech je vhodné tuto skutečnost formou odkazu zmínit ve smlouvě o převodu.

Z ujednání o ceně musí jasně vyplývat výše ceny a za co je stanovena. V případě, že jde o vyšší částku, v praxi se často rozděluje do několika splátek. Tuto skutečnost přímo ovlivňuje zákon 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti - § 44 (Businesscenter, Zákon o omezení plateb v hotovosti,(stáhnout) <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/omezeniplateb/cast1.aspx>), z něhož vyplývá, že je-li částka vyšší než 15 000 Euro, je nutné provést platbu bezhotovostně (částka bude následně přepočtena směnným kursem dle ČNB platným ke dni provedení platby). V opačném případě účastníkům hrozí pokuta.

V uvedeném příkladu je splátka za obchodní podíl rozdělena do dvou splátek. Každá z nich má stanovený termín splatnosti na uvedený bankovní účet. V obou případech se jedná o bezhotovostní platby. U první platby (400 000 Kč) je bezhotovostní převod ze zákona vyžadován. U druhé platby (300 000 Kč) je zvolen taktéž bezhotovostní převod z hlediska pohodlnosti transakce a bezpečnosti, avšak ze zákona vyžadován není.

Zúčastněným stranám je doporučeno smlouvu podepsat za účasti osoby, která má právo podpisy úředně ověřit (např. u notáře). Tento akt zavazuje nabyvatele učinit převod první smluvené částky na uvedený bankovní účet do sjednaného termínu. V případě

prodlení, může převodce využít práva soudního vymáhání dlužné částky a dalších finančních obnosů, které vyplynou ze smluvní pokuty (viz ujednání níže).

Za předpokladu, že by si účastníci smluvně sjednali, že první nebo celá splátka částky spojená s převodem obchodního podílu má být uhrazena ke dni podpisu smlouvy, je vhodné tuto skutečnost učinit v tentýž den před osobou, která podpisy ověřuje (v případě platby v hotovosti). U bezhotovostní platby je možné využít služby úschovny u notáře. Nabyvatel pošle smlouvenou částku na účet notáře, který ji následně po podepsání smlouvy bezprostředně postoupí na účet nabyvatele. Finanční náklad na tuto službu je zanedbatelný zvláště v případech převodu větších finančních obnosů. Tímto počinem se výrazně eliminuje riziko spojené s neuhrazením částky v řádném termínu a dalším nepříjemnostem, které přináší domáhání se smluvních pokut a možných průtahů při prodeji.

4.3.5 Smluvní pokuta

Smluvní pokuta se využívá za účelem zajištění řádného a včasného plnění ujednaných částek aj. povinností mezi smluvními stranami. Může být vyjádřena formou nárokového úroku (v procentech) z prodlení, anebo paušální částkou za určité období (např. den). U peněžitých plnění je výhodné používat úrok z prodlení převodu dlužné částky. V případech jiných povinností nepeněžitého charakteru (např. nedodržení lhůty zápisu do obchodního rejstříku) je vhodné stanovit paušální sazbu.

V uvedeném návrhu smlouvy je stanovena úroková částka na 1,7 % z dlužné částky a paušální penalizace ve výši 250 Kč za každý den z prodlení. V tomto případě jde o doručení smlouvy převodcem do společnosti a jeho založení do sbírky listin u rejstříkového soudu.

Je nezbytně nutné, aby byly sazby přiměřeně vysoké, jelikož v případě soudního sporu může být pokuta, na základě tzv. moderačního práva, snížena nebo prohlášena za neplatnou. Je vhodné ji stanovit v takové výši, aby pokryla škody vzniklé nedodržením smluvních ujednání a přiměřeně trestala subjekt, který se dopustil jejich porušení. Ke každému případu převodu obchodního podílu je nutno přistupovat individuálně a pečlivě vyhodnotit všechna rizika. Neexistuje judikatura, která by určovala hranice výše smluvní pokuty.

Je možné pro zajištění závazků zvolit i jiné formy zajištění jako jsou např.: zástavní právo k věci, bankovní záruka, ručení, zajištění směnkou atd. Forma zajištění je výsledkem značně složitého vyjednávacího procesu a většinou se vyjedná obvyklá forma zajištění.

4.3.6 Ostatní ujednání

V tomto odstavci je mj. konstatováno, že je smlouva vyhotovena v pěti stejnopisech. Jedno vyhotovení obdrží převodce, druhé nabyvatel, třetí je doručeno do společnosti a dva výtisky je nutné dodat do sbírky listin rejstříkového soudu, u kterého je společnost vedena (úkol převodce).

Nabyvatel může začít využívat svá práva až po doručení podepsané smlouvy do společnosti. Zpravidla toto činí převodce (viz návrh smlouvy). Nabyvatel mívá zvláště zájem o řízení společnosti a zasahování do podnikání. Proto je možné pořídit několik dalších úředně ověřených kopií podepsané smlouvy. Ty může nabyvatel doručit do společnosti či k založení u rejstříkového soudu již po podpisu smlouvy. V případě, že tento úkol přenechá převodci, je nabyvatel ochráněn zajišťovacím instrumentem – smluvní pokutou 250 Kč za každý den prodlení.

V tomto bodě je taktéž zaneseno prohlášení, že podmínky této smlouvy byly projednány a bylo dosaženo úplné shody. Rovněž tak, že uvedený text vystihuje skutečnou a vážně projevenou svobodnou vůli obou stran. Je nutné podotknout, že tato prohlášení nemají právní význam a nebudou-li ve smlouvě uvedeny, nic se na ní nemění. Proto je možno se neustále domáhat tzv. absolutní neplatnosti. V tomto případě by žalobce musel prokázat tzv. důkazní břemeno, jež soud posuzuje velmi přísně.

Nezbytnou součástí závěru smlouvy je datum jejího sepsání a podpisy převodce a nabyvatele. Datum vyjadřuje den účinnosti smlouvy a je následně zaveden i u rejstříkového soudu. V praxi je přípustné stanovit i jiný den účinnosti smlouvy, avšak je nutné tuto skutečnost konstatovat v textu smlouvy.

4.4 Vyhodnocení cílů

1. Převod obchodního podílu s.r.o. je vždy jednoznačný a existuje jednoznačná právem upravená metodika, na jejímž základě se postupuje.

Výsledek cíle::

Každý převod obchodního podílu je jedinečný případ a je žádoucí jej detailně posoudit a navrhnout vhodnou smlouvu o převodu. Právně upravená metodika neexistuje. Směrodatná je individuální smlouva o převodu, která musí být v souladu s relevantními právními normami a aktuální situací konkrétního případu. Jedná se zejména o obchodní zákoník a občanský zákoník.

2. Převod obchodního podílu s.r.o. může být proveden jen se souhlasem vlastníka konkrétního podílu. Neexistuje žádná výjimka.

Výsledek cíle:

Nelze potvrdit, jelikož obchodní podíl může být převeden se souhlasem valné hromady dané společnosti a podle logiky je souhlasný projev vůle převodce nutný, jinak by k převodu vůbec nemohlo dojít. Toto vyplývá přímo ze zákona. Vždy se jedná o svobodný projev vůle vlastníka obchodního podílu. Tento cíl nebyl zvolen vhodně a tato bakalářská práce k tomu nemohla přispět.

3. Převod a přechod obchodního podílu s.r.o. není totožný pojem.

Výsledek cíle:

Lze potvrdit. Převod obchodního podílu na jiného společníka nebo třetí osobu u s.r.o. je jedna z možností ukončení účasti ve společnosti, když se již nechce účastnit dalších podnikatelských aktivit. Je však nutné dodržet ujednání ve společenské smlouvě, kterou účastníci podepsali a taktéž zohlednit relevantní právní předpisy. Přechod obchodního podílu ovlivňují ustanovení obchodního zákoníku v § 116. Váže se k zániku právnické osoby, což má za následek přechod obchodního podílu na právního nástupce, je-li tato osoba společníkem. Obchodní podíl přechází na právního nástupce ze zákona a to pouze v případech, kdy tuto možnost společenská smlouva zcela nevyklučuje. Proto se dá konstatovat, že převod a přechod obchodního podílu jsou dvě rozlišné záležitosti.

4. Neexistuje jednoznačná metodika pro ocenění obchodního podílu za účelem jeho převodu.

Výsledek cíle:

Lze potvrdit. Na základě prostudování problematiky a jejich souvislostí s převodem obchodního podílu, se dá konstatovat, že existuje mnoho postupů a metodik ocenění obchodního podílu za účelem převodu. Vhodné je využít služeb renomovaných specialistů, kteří společníkům firmy pomohou sestavit reálnou cenu obchodního podílu. Bližší informace k tomuto tématu jsou rozebrány v podkapitole 2.5 s názvem Oceňování podílu s.r.o.

4.5 Návrhy a doporučení

V této bakalářské práci je navržena smlouva o úplatném převodu obchodního podílu s.r.o. Zadaný příklad, jehož náležitosti jsou ve smlouvě zohledněny, se řadí k obecným případům. Ve smlouvě jsou zohledněny všechny nezbytně důležité náležitosti, jež vyplývají z dosavadní praxe.

Je nutné vzít na zřetel skutečnost, že převod obchodního podílu je právní akt, a proto je doporučeno zainteresovat do této záležitosti odborníka zabývajícího se obchodním a občanským právem. Ten následně sestaví smlouvu v objektivním duchu, ve které upraví individuální náležitosti řešeného případu. Je nutné, aby ve smlouvě byly spravedlivě zohledněny zúčastněné strany tak, aby se necítily diskriminované a ohrožené druhou stranou. Náklad na tuto službu je vhodné vnímat jako daň za eliminaci ne malého rizika, které provází převod.

Rovněž tak je doporučeno před podpisem smlouvu důsledně konzultovat a dobrat se k uspokojivému výsledku pro obě strany. Takto se zabrání nechtěným a často nevratným důsledkům po podpisu a nabytí právní moci smlouvy.

5 Závěr

Tato práce měla za cíl provést rozbor problematiky obchodního podílu v s.r.o. V první hlavní části práce je toto téma obecně rozebráno. V praktické části je pozornost zaměřena hlavně na převod obchodního podílu. V této souvislosti byly stanoveny čtyři cíle, na které vznikly odpovědi po provedení analýzy. Dva cíle měly kladný výsledek a dva negativní. Jejich závěry jsou uvedeny v podkapitole 4.4, jež se zabývá vyhodnocením.

Práce je rozdělená do pěti hlavních kapitol, které začínají úvodem. Teoretická část pojednává o souvislostech týkající se pojetí s.r.o. Na problematiku je pohlíženo z ekonomické a právní stránky, protože převod obchodního podílu značně ovlivňuje příslušné judikatury (hlavně obchodní a občanský zákoník).

V metodické části práce je zdůvodněn výběr metodiky, která byla použita v praktické části. Zvolenou metodou je analýza, která se jeví jako nejvhodnější. Praktická část obsahuje návrh smlouvy pro konkrétní případ týkající se úplatného převodu obchodního podílu s.r.o. Následně je provedena analýza návrhu smlouvy. V závěru této části je vyhodnocení předem stanovených pracovních cílů a taktéž návrhy a doporučení k popisované problematice. Poslední kapitolu tvoří závěr. Následuje seznam použitých zdrojů, které se skládají z odborných monografií, internetových zdrojů, zákonů a judikatury.

Závěrem lze konstatovat, že zdárný převod obchodního podílu podmiňuje správně nastavená smlouva o převodu. Je velmi vhodné se touto tematikou zabývat již při sestavování společenské smlouvy mezi společníky, protože je velmi pravděpodobné, že k převodu časem může dojít. Za předpokladu cíle podchycení co největšího počtu možných rizik je nutné smluvně zajistit tyto skutečnosti vhodnými prostředky, aby riziko pro obě strany (převodce i nabyvatele) bylo minimální.

Právní úprava týkající se obchodního podílu s.r.o. je velmi rozsáhlá. Obsahuje mnoho změn a novelizací. Z toho důvodu je v ní orientace poměrně složitá a pro správné pochopení problematiky vyžaduje různé pohledy a nejlépe právní vzdělání.

Záležitosti týkající se obchodního podílu musí být v souladu s četnými právními dokumenty počínaje obchodním zákoníkem. Promítá se také do práva občanského v případě řešení soukromých majetkoprávních záležitostí. Přes to všechno umožňuje právní úprava v ČR velký prostor pro stanovení si podmínek mezi společníky. Za hlavním dokument v s.r.o. se dá považovat společenská smlouva, kterou společníci vyhotoví a podepíší při zakládání organizace. V této smlouvě si mohou stanovit ujednání, podle kterých se přizpůsobuje jednání v následném podnikání a řešení majetkoprávních záležitostí. V tomto dokumentu lze taktéž upravit oblast týkající se obchodního podílu a nakládání s ním. Popř. stanovit ochranu minoritního společníka společnosti. V praxi se již několikrát objevil případ tzv. teroru minoritního společníka, kde majoritní společník nekalým počínáním snižoval hodnotu podílu minoritního společníka. Proto je vhodné dopředu velmi důsledně promyslet, jak s ním bude nakládáno v různých situacích. Zamezí to případným nedorozuměním či sporům v budoucnosti. Je však nutné mít na paměti, že všechny skutečnosti ve smlouvě musí být v souladu s platnou právní úpravou ČR.

Literatura

Monografie

- [1] BARTOŠÍKOVÁ, M., ŠENGLOVÁ, I.: *Společnost s ručením omezeným*. 1. vyd. Praha: C. H. BECK, 2003. 660 s. ISBN 80-7179-734-0.
- [2] BĚHOUNEK, P. *Společnost s ručením omezeným, řešení účetnictví a daňové problematiky včetně příkladů z praxe 2008*. 8. vyd. Olomouc: ANAG, 2008. 303 s. ISBN 978-80-7263-452-1.
- [3] DVOŘÁK, T. *Společnost s ručením omezeným*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008. 428 s. ISBN 978-80-7357-344-7.
- [4] JOSKOVÁ, L., PRAVDA, P. *Obchodní zákoník 2010 – úplné znění s úvodním komentářem*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 112 s. ISBN 978-80-247-3020-2.
- [5] KOBLIHA, I., KALFUS, J., KROFTA, J. a kol. *Obchodní zákoník: úplný text zákona s komentářem*. 1. vyd. Praha: Linde, 2006. 1554 s. ISBN 80-7201-564-8.
- [6] KRABEC, T. *Oceňování podniku a standardy hodnoty*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 264 s. ISBN 978-247-2865-0.
- [7] MIRČEVSKÁ, D. *Kapitálové společnosti: daně, účetnictví, právo*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 208 s. ISBN 978-80-247-3000-4.
- [8] NÝVLOVÁ, R., MARINIČ, P. *Řízení podniku. Moderní metody a trendy*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 208 s. ISBN 978-80-247-3158-2.
- [9] POLÁČEK, B., ATTL, J. *Posudek znalce a podnik*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006. 184 s. ISBN 80-7179-503-8.

[10] SRPOVÁ, J., ŘEHOŘ, V. a kol. *Základy podnikání. Teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 432 s. ISBN 978-80-247-3339-5.

[11] SYNEK, M. *Manažerská ekonomika*. 4. aktual. a rouš. vyd. Praha: Grada, 2007. 452 s. ISBN 978-80-247-1992-4.

[12] VOMÁČKOVÁ, H. *Účetnictví akvizicí, fúzí a jiných vlastnických transakcí (vyšší účetnictví)*. 3. aktual. vyd. Praha: Polygon, 2005. 506 s. ISBN 80-7273-127-0.

Internetové zdroje

[13] Businessinfo. Obchodní společnosti – změny. [online]. c2011 Cit. [12.10.2011]. <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech-obchodni-spolecnosti-zmeny-opu/1000818/46134/#b25>>

[14] Businesscenter. Slovník pojmů. Absolutní neplatnost. [online]. c2011 Cit. [13.10.2011]. <<http://business.center.cz/business/pojmy/p1352-absolutni-neplatnost.aspx>>

[15] Businesscenter. Společnost s ručením omezeným. [online]. c2011 Cit. [14.–10. 2011]. <<http://business.center.cz/business/pravo/formypodn/sro/shrnuti.aspx>>

[16] I-poradce. Strategie výpočtu vypořádacích a obchodních podílů. [online]. c2011 Cit. [15.10.2011]. <<http://www.i-poradce.cz/SubPages/OtvorDokument/Clanok.aspx?idclanok=43086>>

[17] Eprávo. Převod obchodního podílu v s.r.o. [online]. c2011 Cit. [13.10.2011]. <<http://www.epravo.cz/top/clanky/prevod-obchodniho-podilu-v-sro-50176.html>>

[18] Businesscenter. Zákony. Zákon o omezení plateb v hotovosti.[online]. c2012 Cit. [2.1.2012]. <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/omezeniplateb/cast1.aspx> >

Zákony

[18] Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

[19] Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Judikatura

[20] Judikát nejvyššího soudu ČR, sp. Zn. 29 Odo 3/2005

[21] Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 15.3.1995, sp. Zn. 7 Cmo 120/94

[22] Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ve svém rozhodnutí ze dne 22. března 2006 (29 Odo 3/2005)